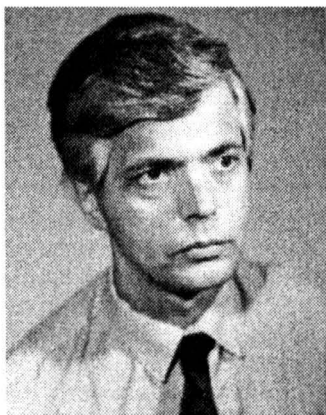

FESTIVALURI

Zilele SNR – SIMC

Sorin Lerescu

Organizat de U.C.M.R., în prim plan stând Secțiunea Națională Română a Societății Internaționale de Muzică Contemporană, extrem de proaspătul festival *Zilele SNR – SIMC* s-a derulat la final de decembrie pe trei din scenele de concert ale capitalei: Studioul „Alfred Alessandrescu” al Societății Române de Radiodifuziune, Sala „George Enescu” a Universității Naționale de Muzică București și în ambianța teatral-spectaculară (la propriu și la figurat) a elegantei săli aparținând Centrului Național de Artă „Tinerimea Română”. Această inițiativă îl are ca director fondator pe actualul Ministru al Culturii și Cultelor, Adrian Iorgulescu, conducerea artistică fiind asigurată de cei cinci membri ai Comitetului executiv al SNR – SIMC (Sorin Lerescu – președinte, Doina Rotaru,

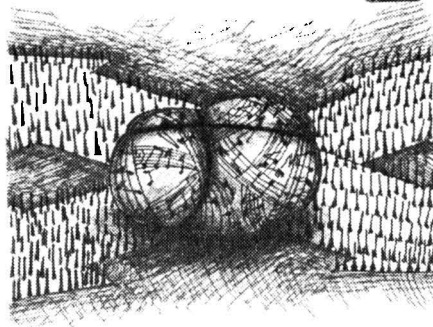
Carmen Cârnelci, George Balint, Dan Dediu).

Departate de a se adăuga, doar, în mod „contabil”, celorlalte exprimări festivaliere dedicate muzicii contemporane, recenta sumă de manifestări (patru la număr) desfășurate sub titulatura de mai sus a reunit pe lângă formații și artiști cu „priză” internațională, fie ei români (ansamblurile „Game”, „Archaeus” și „Traiect”) ori străini (excepționalul saxofonist francez îndrăgostit de muzică românească, Daniel Kientzy) și un debut concertistic: cel al ansamblului „Devotio Moderna” (inițiativă aparținând compozitoarei Carmen Maria Cârnelci, coordonator și mînuitor al baghetei în relația cu cei șapte remarcabili instrumentiști). Cu atât mai important mi se pare a se preconiza acest festival cu cât în cadrul manifestărilor sale am putea fi beneficiarii unor relaționări de programe, partituri, formații și interpreți la nivel de schimburi inter-țări, interzonale și europene etc., cu efervescență sporită față de momentele obișnuite ale vieții culturale autohtone. Viitoarele „Zile ale SNR – SIMC” (festival ce se dorește a se derula anual, după spusele compozitorului Sorin Lerescu) vor putea fi gândite și coordonate în interacțiune cu evenimente culturale similare din alte țări, existând premiza reciprocității.

Revenind la programul primei ediții, festivalul a fost deschis cu o dublă lansare: de carte (volumele Liviei Teodorescu Ciocănea intitulate *Timbrul muzical – strategii de compoziție și Tratat de forme și analize muzicale*) și CD (*Romanian Music Today*, CD realizat de U.C.M.R. și SNR – SIMC în parteneriat cu Asociația

„Pro Contemporania”); cele patru ansambluri au propus auditoriului (din păcate destul de redus – din nou aceeași problemă a mediatizării cu care ne confruntăm când trebuie „lansat” un asemenea tip de „produs” contemporan!) patru seri de

Romanian Music Today

Double CD

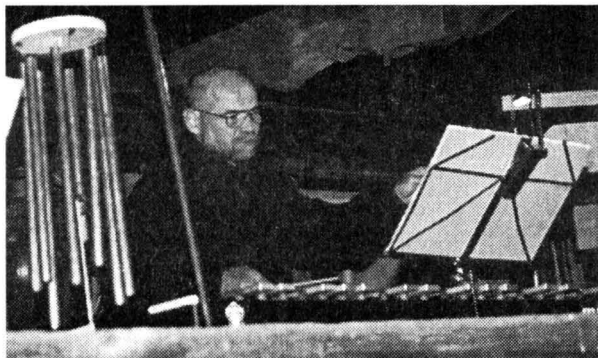
selecții repertoriale interesante, alcătuite din partituri reprezentative stilistic pentru o anumită perioadă de creație, o anumită orientare, un anumit autor: Nicolae Brînduș, Sorin Lerescu, Livia Teodorescu Ciocănea, Youngi Pagh-Paan (Coreea de Sud), Andrei Tănăsescu, Carmen Maria Cârnci, Tom Johnson, Victor Rua (Portugalia), George Balint, Doina Rotaru, Alain Feron (Franța), Octavian Nemescu, Bogdan Vodă, Fred Popovici, Dan Voiculescu, Călin Ioachimescu, Violeta Dinescu, Petru Stoianov, Liviu Dănceanu, Dan Dediu, Julia Tsenova (Bulgaria), Vasile Timiș, Julia Gomelskaya (Ukraina), Cristian Lolea, Maia Ciobanu, Irinel Anghel.

Fiarsc, alături de piese deja cunoscute (precum *Vagues*, musica experimentală concepută cu mai mult de trei decenii în urmă de către Nicolae Brînduș, cel care prin demersurile sale a impulsionat, după 1989, reluarea activității Secțiunii Naționale Române a SIMC) am ascultat și prime audiții românești dar și nouă prime audiții absolute de o varietate stilistică deloc surprinzătoare pentru avalanșa de direcții și orientări ce coexistă încă de la sfârșitul secolului precedent. Desigur că fiecare din proiectele celor patru ansambluri prezente pe podiumul de concert a avut personalitatea sa și zona de interes aparte; cel al formației „Traiect” încadrat în sfera „Musica Danubiana” a alăturat realizărilor componistice autohtone două repere din Bulgaria și, respectiv, Ucraina, în timp ce ansamblul „Game” și Daniel Kientzy au pregătit un scenariu original dedicat mixturii timbrale dintre instrumentarul mai mult ori mai puțin uzual al percuției și saxofonul contrabas!

Alături de mentorul și conducătorul lor Alexandru Matei, cei zece percuționiști (aproape omniprezent, Sorin Rotaru, și Marcel Moldovan, Maria Popa, Ali Srouji, Paul Luculescu, Laurențiu Ștefan, Rareș Pahonțiu, Sabin Tarabega, Sorin Ivancu, Zornitsa Spiridonova) au apărut în diferite formule exemplar sincronizate, convingând publicul că este și rămâne absolut fascinant să scrii pentru multitudinea de

Daniel Kientzy

Alexandru Matei

fațete timbrale ale acestui poliinstrument atât de exploatat în secolul XX. De reținut crescendo-u. și explozia paroxistică din finalul lui *Bruit rose libre* de Victor Rua, rolul me:alofonelor în sugestivitatea discretă a dialogurilor timbrale radiografiate pe traseul antinomic dintre non-pulsatie și pulsație – în *Înainte și după clopoie* de George Balint, tripla

ipostaziere a „elefantului” (*Matanga* de Doina Rotaru) – prilej de „comuniune” între ritmica specifică percuției și metamorfozarea expresivă a discursului solistic, izul ritualic al piesei lui A. Feron (*A l'insu du souvenir*), variația de „decor” estetic prilejuită de dinamismul din *Temps ottomans* de Bogdan Vodă și, dincoo de acestea, cutremurătoarea viziune a *Ascensio*-ului lui Octavian Nemescu, impresionantă meditație intervalic-ritmică asupra Spațiului și Timpului între Subiectiv și Obiectiv, urmărind dramatismul urcușului mai presus de senzoria, mai presus de substanțialitate, mai presus de Imaginea-Simbol, către Absolut.

Am asistat, cu interes deosebit, la evoluția ansamblului „ghidat” cu profesionalism de către Carmen Maria Cârnecki (Elmira Sebat – voce, Dana Vișenescu – vioară, Cornelia Petroiu – violă, Eugen Bogdan Popa – violoncel, Emil Vișenescu – clarinet, Andrei Tănăsescu – pian, Sorin Rotaru – percuție) remarcând performanța apariției în public cu un program pregătit în timp record (din care o primă audiție absolută pentru violă solo – *Actio II* de Sorin Lerescu,

opus liric, atent structurat, dar și valorificat cu inteligență, naturalețe și sensibilitate de către Cornelia Petroiu –, urmată de „tentația” supremei atracții sonore către Unison din dinamica lucrare a Lievei Teodorescu, dramatismul poetic-muzical de filiație expresionistă al piesei lui Younghi Pagh-Paan, ca și de meandrele tehnice ale virtuozității rafinat comutate în sens expresiv din cea de-a doua sonată pentru pian solo scrisă de Andrei Tănăsescu). Finalul a aparținut unui titlu din arsenalul creației lui Carmen Maria Cârnecki: *Sprachrohr de Sancta Maria* pe texte extrase din culegerea de psalmi *Symphonia armonie celestium*

Elmira Sebat

revelationum, atribuită lui Hildegard von Bingen (călugăriță, poetă și compozitoare din secolul al XVI-lea, care a încercat să transpună, într-un limbaj uzual, viziunile sale legate de Fecioara Maria) – cinci miniaturi poetic-muzicale a căror puritate stilistică oglindește întrutotul spiritul textului.

Cu fiecare apariție în public, „Archaeus”-ul cel de toate zilele ne redemonstrează că rămâne în topul valorilor interpretative de gen. Seara dedicată celor șapte „arcei” ne-a readus în memorie variate sintagme sonore dintr-un panoramic componistic circumscris culturalității românești, de la aura spectrală ce impregnează compoziția lui Fred Popovici până la ideea inspiratului comentariu-

Ansamblul Archaeus

meditație asupra artei sonore contemporane (*La musique du rire et de l'oubli* de Liviu Dănceanu), o călătorie în lumea „jocului cu sunete” denotând meșteșug dar și o nespuse bogată fantezie arhitectonică (cu trimiteri – în cazul *Nodurilor și Semnelor* lui Petru Stoianov sau fără a apela la vreun suport literar – precum în piesele lui Dan Voiculescu, Călin Ioachimescu, Violeta Dinescu).

„Muzica contemporană românească nu este într-un ghetto” i-aș replica unui cunoscut critic, dar poate ajunge „o muzică a râsului și

a uitării” dacă noi înșine nu ne preocupăm suficient să-i cultivăm valorile, să trecem peste interesele meschine personale ori de grup pentru a impulsiona mass-media și potențialul public în promovarea acestor (și a celorlalte multe) mostre autentic artistice, rod al frământărilor acestui secol, dedicat exclusiv chiar Măriei Sale Spectatorul și nevoii lui acerbe de comunicare!

Loredana BALTAZAR